

V Lednici vznikly ukázkové záhony s původními druhy rostlin, představují bohatství místní květeny

12.8.2026 - Jarmila Neugebauerová | Mendelova univerzita v Brně

Mnoho lidí netuší, jak pestrá a cenná je květena v bezprostředním okolí jejich domovů. Vědecký tým ze Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity v Brně proto v Lednici rozvíjí osvětové aktivity zaměřené na biodiverzitu rostlin a význam domácích druhů pro krajinu i okrasné zahradnictví. Vybrané plané rostliny odborníci vysadili přímo ve veřejném prostoru obce, aby se s nimi mohli zblízka seznámit místní obyvatelé i návštěvníci.

Odborníci a odbornice vysadili v obci čtyři záhony s druhy rostlin, které se běžně vyskytují ve volné přírodě. *„Naším cílem bylo seznámit místní obyvatele, studující i návštěvníky Lednice s tím, co v okolí roste a jakým způsobem se tyto druhy mohou uplatnit v okrasném zahradnictví,“* přiblížila Jarmila Neugebauerová z Ústavu zelinářství a květinářství ZF MENDELU. Trvalkové záhony se nachází u mateřské školy, základní školy, lázní i v univerzitním kampusu.

Na záhonech výzkumný tým sleduje, jak se rostliny z volné přírody chovají jako ty běžně pěstované. Zaměřují se na to, jakou budou mít estetickou hodnotu, jak se mění jejich morfologie nebo barevnost v průběhu vývoje. Pracují také na metodice zakládání a údržby těchto záhonů. Součástí každého záhonu budou informační tabule a jmenovky s QR kódy odkazujícími na podrobnější informace. Zájemci se například dozví, jak rostlina vypadá v době kvetení nebo jaké je její další využití.

Finální seznam rostlin čítá zhruba čtyřicet druhů, které jsou rozděleny do pěti skupin podle počtu vysazených kusů rostlin a procentického zastoupení v záhonu. Mezi vybrané zajímavé druhy patří například divizna černá nebo divizna brunátná, černohlávek velkokvětý, sápa hlíznatá či různé druhy trav a mochen. *„Je více druhů, které jsou zajímavé a na které jsme opravdu zvědaví, jak se budou chovat. Použili jsme třeba i rostliny z čeledi Fabaceae – jetele a štirovníky. Tyto druhy se často nepoužívají, protože je s nimi v záhonech málo zkušeností,“* nastínila odbornice.

Předmětem výzkumu je porovnání pěstebních technologií okrasných druhů a druhů z volné přírody. Výzkumný tým proto průběžně řeší, zda rostliny nechat odkvést a vysemenit, nebo je po odkvětu odstranit. Vybrané druhy by totiž mohly výrazněji doplňovat sortiment běžně pěstovaných okrasných rostlin. *„Záleží nám na tom, abychom pěstovali místní rostliny. Známe velké množství úžasných domácích druhů, které mají estetickou hodnotu. Kromě znalosti vzhledu a stanovištních nároků jsou nejdůležitější vhodné kontrasty – kombinace výšky, olistění, barvy a působení v průběhu celého roku,“* uvedla vědkyně.

Kromě záhonů vznikl také dvacetiminutový dokumentární film, který bude používán v rámci výuky i prezentací pro veřejnost. Snímek ukazuje přírodu nejen v těsné blízkosti Lednice, ale také na slovenském území Bílých Karpat. V těchto oblastech je monitorován výskyt druhů společných pro českou i slovenskou stranu projektu. *„Například u Hlohovce vzdáleného jen pět kilometrů od Lednice je úžasná přírodní památka Kamenice s ohromným bohatstvím významných panonských druhů. Nejpočetnější je populace hlaváčků jarních, ale vyskytují se tam i druhy důležité pro opylovatele – bukvice, chrpy nebo šalvěje,“* uvedla Neugebauerová. Film mapuje záhony jak po výsadbě na podzim, tak následně v plné sezóně. Snahou tvůrců také bylo porovnat, jak vypadá volná příroda ve srovnání s rostlinami v intravilánu obce. Významnou součástí filmu je i ukázka floristické tvorby studentek a studentů, kteří rostliny z volné přírody využívají. *„Během celého studia, především oboru Floristická*

tvorba, jsou posluchači a posluchačky vedeni k tomu, aby takové rostliny ve své běžné floristické činnosti používali. Výuka je směřována na to, aby rostliny znali a dokázali ohodnotit, jakou mají barvu, tvar, strukturu, texturu a jak působí v kompozici,” upozornila Neugebauerová.

Ve spolupráci se slovenskými kolegy se tým Zahradnické fakulty podílel na terénním hodnocení lokalit a zajištění semen původních rostlin Bílých Karpat. *„Snahou bylo navrátit lokalitu s vysazenými rostlinami zpět do krajiny. Autochtonní druhy mají navíc přidanou hodnotu svou úzkou vazbou na hmyz, poskytují nejen nektar pro dospělé jedince, ale jsou hostitelskými druhy pro vývoj larev,”* přibližuje vědkyně. Navracení rostlin předcházelo rozsáhlé mapování druhů v terénu a soupisy taxonů.

Na propagaci biologické rozmanitosti spolupracuje tým ZF MENDELU a obce Lednice s dalšími třemi týmy. Hlavním partnerem projektu je Národní poľnohospodárske a potravinárske centrum v Piešťanech, dalšími jsou ochránářské sdružení BROZ z Bratislavy a kolegové z Národního centra zemědělského a potravinářského výzkumu v. v. i. v Olomouci.

Kontakt pro více informací: doc. Ing. Jarmila Neugebauerová, Ph.D., Ústav zelinářství a květinářství, Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity v Brně, jarmila.neugebauerova@mendelu.cz, +420 519 367 233

Nechte si zprávu přečíst:

Projekt BIOROZ „Biologická rozmanitosť ako kľúč k lepšiemu životu“ v rámci příhraniční spolupráce Interreg Slovensko – Česko 2021-2027. Kód projektu: 403201DXQ5 www.sk-cz.eu

<https://mendelu.cz/v-lednici-vznikly-ukazkove-zahony-s-puvodnimi-druhy-rostlin-predstavuji-bohatstvi-mistni-kveteny>